

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.185/2020/8. szám

A felperes:

felperes neve, lakcíme

A felperes képviselője:

pártfogó ügyvéd neve pártfogó ügyvéd pártfogó ügyvéd címe

Az alperes:

alperes neve, címe

Az alperes képviselője:

Óvári Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Óvári Judit; alperesi jogi képviselő címe)

A per tárgya:

Sérelemdíj és kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék, 1.P.20.057/2020/14. szám

A fellebbezést benyújtó fél:

Felperes, 1.P.20.057/2020/16. szám

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja** és megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a kölcsönszerződés 2009. augusztus 12. napján kelt módosítását 2013. január 23. napján vezette át a nyilvántartásán.

Az alperes által az állam javára fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 55 800 (ötvenötezer-nyolcszáz) Ft-ra felemlí, az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összegét 130 200 (százharmincezer-kettőszáz) Ft-ra leszállítja.

A felperes képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásban felmerült díjának 30 %-át az alperes, 70 %-át az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 76 200 (hetvenhatezer-kettőszáz) Ft másodfokú részperkötséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására 49 600 (negyvenkilencezer-hatszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket, míg a fennmaradó 198 400 (százkilencvennyolcezer-négyszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes képviseletét a másodfokú eljárásban ellátó pártfogó ügyvéd neve pártfogó ügyvéd díját 20 %-ban az alperes, 80 %-ban az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A perben nem álló felperes volt élettársa, mint adós és a felperes, mint adóstárs 2006. július 14. napján CHF alapú kölcsönszerződést kötött az alperessel a település neve, ingatlan címe számú ingatlan megvásárlása céljából. A szerződést közjegyzői okiratba foglalták, egyidejűleg jelzálogszerződést is kötöttek a kölcsönből vásárolt ingatlanra.

[2] felperes volt élettársa és a felperes 2009. június 22. napján szerződéssel az ingatlanon fennálló közös tulajdont megszüntették, az élettársi közös vagyonukat megosztották, annak eredményeként felperes volt élettársa hozzájárulását adta, hogy az ingatlan-nyilvántartásban nevén jegyzett 1/2 tulajdoni hányadára a felperes tulajdonjoga közös tulajdon megszüntetése jogcímén bejegyzésre kerüljön. A szerződés 6. pontjában a felperes kötelezettséget vállalt, hogy a kölcsönszerződésből fennálló tartozást kiegyenlíti.

[3] 2009. augusztus 12. napján a kölcsönszerződés módosításra került, melyben rögzítették, hogy az ingatlan tulajdonosainak személyében változás történt, a szerződés 5. pontja szerint annak aláírásától kezdődően a felperes lett az ingatlan egészének a tulajdonosa az alperes zálogjogának fenntartása mellett.

[4] A szerződés-módosítást az alperes az elektronikus rendszerén nem vezette át, a kölcsönszerződés adósaként változatlanul felperes volt élettársat, adóstársként pedig a felperest tartotta nyilván.

[5] A felperes 2011. évben az ingatlant értékesíteni kívánta, ezért tájékoztatást kért az alperes kaposvári fiókjánál. Ez alkalommal a felperes nem tett említést a 2009. augusztus 12-iki szerződésmódosításról, arról, hogy kizárólag ő a kölcsönszerződés adósa, ezért azt a tájékoztatást kapta, hogy a hitel teljes összegének törlesztéséhez felperes volt élettársa adós aláírására is szükség van.

[6] Az alperes 2012. január 2. napján tájékoztatta a felperest a teljes lakossági hitel-nyilvántartási rendszer létrehozásáról, melyben a felperest a kölcsönszerződés kapcsán továbbra is adóstársként tartotta nyilván.

[7] A felperes az alpereshez 2011. december 19. napján írt levelében kérte, hogy az alperes szerezze be felperes volt élettársa nyilatkozatát a kötelemből való kiengedéshez, majd 2012. október 25-én írásban kérelmezte, hogy a bank méltányossági alapon tegye lehetővé számára a közjegyzői okirat készítését az adós közreműködése nélkül. E levelében ismételten kérte felperes volt élettársa kötelemből való kiengedését.

[8] Az alperes a 2013. február 12. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy elfogadta a közte és volt élettársa között magánokiratba foglalt szerződést, a továbbiakban felperest tekinti a hitel adósának. Vállalta, hogy a módosítás az elektronikus rendszeren átvezetésre kerül, amelyről a kaposvári bankfiók munkatársait értesíti.

[9] A felperes a PSZÁF-nél fogyasztóvédelmi eljárás kezdeményezett, amelyet a felügyelet 2013. május 13. napján kelt végzésével hatásköre hiányában megszüntetett.

[10] A felperes 2013. október 4. napján a kölcsönt végtörlesztette, a somogyzili ingatlant 2013. szeptember 9-én 3 300 000 Ft vételárért értékesítette.

[11] Az alperes 2014. május 5. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy a tartozás megszűnt.

[12] A KHR-ben nyilvántartott adatok szerint az érintett hitel – annak törlesztése ellenére - fennálló lakáscélú hitelként, a felperes adósként volt nyilvántartva, amely miatt a felperes 2017. szeptember 4. napján panaszt nyújtott be. Az alperes 2017. szeptember 11. napján kelt válaszlevelében a KHR rendszerben való adatátvezetés hiányát nem vitatta.

[13] A felperes 2018. február 23. napján KHR hiteljelentést igényelt az alperestől, majd 2018. március 1. napján zárt borítékban két hiteljelentést kézbesítettek számára, a sajátját, illetve egy gazdasági társaságét. Az alperes a felperes ezt érintő panaszbejelentése nyomán a 2018. június 15. napján kelt levelében elismerte, hogy 2009. augusztus 12. napja óta a kölcsön fő adósa a felperes, továbbá, hogy tévesen került a részére megküldésre egy gazdasági társaság hiteljelentése.

[14] A felperes panasza alapján eljáró MNB határozatban megállapította, hogy a felperes hiteljelentése banktitoknak minősülő adatokat tartalmazott, amelyet a felperes felhatalmazása nélkül adott ki harmadik személy részére, ezzel a Hpt. 161. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértette. Felhívta az alperest bankot a panaszok teljeskörű megválaszolására, a banktitok megtartására és a jogszabálysértések miatt az alperest 900 000 Ft összegű fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta.

A felperes keresete, az alperes védekezése

[15] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette az önrendelkezési és az emberi méltósághoz fűződő jogát, illetve visszaélt személyes adataival. Vagyoni kártérítés és sérelemdíj címén 3 100 000 Ft és ennek 2018. november 22. napjától számított törvényes kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy a 2009. évi szerződésmódosítás késedelmes átvezetése miatt 1 800 00 Ft összegű kára keletkezett, mert ingatlanát 4 500 000 Ft helyett csak 3 300 000 Ft-ért tudta értékesíteni. A módosult adatok átvezetésének elmaradása miatt nem volt módja arra, hogy korábbi adóstársa nélkül végtörlesszen, illetve igénybe vegye a forintosítás lehetőségét és további hitel felvételére sem volt jogosult, mindez önrendelkezési joga sérelmét eredményezte. Sérelemdíjként 1 300 000 Ft-ra tartott igényt mert az alperes nem kielégítő tájékoztatásai és kivizsgálatlan panaszai miatt folyamatosan idegeskedett, pszichés állapota megromlott. A banktitokhoz fűződő joga megsértésére hivatkozott amiatt, mert az alperes a hiteljelentését 3. személy részére küldte

meg annak ellenére, hogy ehhez hozzájárulását nem adta. Kártérítési követelését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42., 2:43. § a.) és b) pontjára, 2:51. § (1) bekezdésére és 2:52. §-ára alapította.

[16] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elismerte, hogy a 2009. évi szerződésmódosítás 2013. január 23. napján került átvezetésre a nyilvántartásban, azonban vitatta, hogy ez nem képezte akadályát képezte annak, hogy a felperes a kölcsönt visszafizesse, vagy a forintosítás iránt eljárjon. Ez sem a felperes önrendelkezési jogát, sem emberi méltóságát nem sértette, bekövetkezett kára, az ingatlan áron alul történt értékesítése és az alperesi mulasztás között okozati összefüggés nincs. A felperes végtörlesztés iránti igényt határidőben nem jelentett be, emellett vitatta, hogy a felperes végtörlesztés iránti kérelme azért került visszautasításra, mert nem rendelkezett volt adóstársa hozzájáruló nyilatkozatával. A felperes és volt élettársa, mint egyetemleges adóstársak a másik fél közreműködése nélkül is eljárhattak volna a végtörlesztés érdekében.

Az elsőfokú ítélet

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, az alperes azzal, hogy a felperes által 2018. február 23. napján igényelt KHR hiteljelentést adminisztrációs hiba miatt nem a felperesnek, hanem harmadik személynek küldte meg, megsértette a felperes banktitkokhoz fűződő személyiségi jogát. Ezt meghaladón a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, fizessen meg az államnak külön felhívásra 18 600 Ft elsőfokú eljárási illetéket azzal, hogy a további 167 400 Ft illetéket az állam viseli. Rendelkezett arról, hogy a pártfogó ügyvédi díj viselésére 90 %-ban a felperes, 10 %-ban az alperes köteles. Határozata indokolása szerint a jogvita a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (rPtk.) rendelkezései alapján bírálendő el azzal, hogy a kártérítési felelősség megállapítása körében a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazandók. Eszerint a kártérítési felelősség megállapításához szükséges a jogellenesség, a kár, továbbá e kettő közötti okozati összefüggés, valamint a károkozó felróhatóságának bizonyítása. Az alperes elismerésére is figyelemmel megállapította, a 2009. augusztus 12-iki szerződésmódosítás késedelmesen került az alperes nyilvántartásán átvezetésre. Azonban alaptalan az a felperesi hivatkozás, hogy e jogellenes magatartás akadályozta, hogy 2011. évben végtörlesszen, illetve forintosítást vegyen igénybe, mert ilyen tartalmú kérelmeket a 2011. december 19., illetve 2012. október 25. napján kelt és az alperesnek címzett levelek nem tartalmaztak. A felperes nem igazolta, hogy a szerződésmódosítás késedelmes átvezetése miatt értékesítette az ingatlanát a vételi ajánlatnál 1 200 000 Ft-tal alacsonyabb vételáron, ezért ez nem vonta maga után az alperes kártérítési felelőssége megállapítását. Megalapozatlan a felperes önrendelkezési joga megsértésére hivatkozása is, mert végtörlesztés és forintosítás iránti kérelem hiányában e joga sem sérülhetett. Megállapította, 2017. szeptember 11-ével a szerződés adatai a KHR-ből törlésre kerültek, ezért az a körülmény, hogy a felperes 2017. szeptemberi panasza időpontjában a szerződési státusza még tévesen volt feltüntetve, nem eredményezte az emberi méltósághoz fűződő joga sérelmét. Nem találta megállapíthatónak e jog sérelmét azért sem, mert az alperes késedelmes intézkedése a felperesi hitelfelvételt elnehezítette, valamint az adminisztrációs többlet terheket okozott számára.

[18] Az MNB határozatára utalással megállapította, az alperes a felperesre vonatkozó banktitkot megsértette azzal, hogy az őt érintő hiteljelentést harmadik személynek kézbesítette. Mindez a felperes javára sérelemdíj megállapítására nem ad alapot, mert nem jelölte meg, hogy ezzel okozati összefüggésben milyen hátrány érte. E hátrány – megvalósulása esetén is - olyan csekély mértékű lenne, ami nem indokolja a sérelemdíj megállapítását. Értékelte, hogy az MNB az alperest a banktitok sértés miatt fogyasztóvédelmi

bírsággal sújtotta, ezért vele szemben további hátrány alkalmazása a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.

[19] A peres felek pernyertessége-pervesztessége arányát 10-90 %-ban határozta meg az alperesre kedvezőbben, ennek alapulvételével rendelkezett az eljárási illeték, valamint a pártfogó ügyvédi díj viseléséről.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak megváltoztatásával keresetének teljes egészében helyt adó döntés hozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Az elsődleges fellebbezést illetően felülbírálati jogkörként a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontjára és 369. § (3) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjaira, továbbá a 369. § (1) bekezdésére, a hatályon kívül helyezés körében a Pp. 380. § c) pontjára és 381. §-ára hivatkozott. Az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 279. § (1) és (2) bekezdését, a rPtk. 339. § (1), 355. § (1) és 360. § (1) bekezdését, továbbá a Ptk. 2:42., 2:43/A., 2:43/B. § a), b), c), d) és e) pontjait, a 2:51. § (1) bekezdését és 2:52. §-át. Kereseti tényelőadását megismételve kiemelte, a szerződésmódosítás átvezetésének hiányában nem tudta a hitelt forintosítani, majd hitelkiváltással végtörleszteni, amely sértette az önrendelkezési, továbbá emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, ez megalapozza kártérítési igényét. Időrendi sorrendben felsorolta a kölcsönszerződés megkötésétől a hitel törlesztéséig, illetve a fogyasztóvédelmi eljárás lefolytatásáig lejátszott eseményeket. Állította, amiatt, hogy nem önálló adósként kezelték és ezzel elzárták attól, hogy a hitel teljes összegét visszafizesse, - az árverési értékesítés elkerülése érdekében - ingatlanát áron alul kellett értékesítenie.

[21] Ha 2011. évben a szerződés forintosítása megtörténik és a végtörlesztésre is sor kerül, akkor a hitel lezárásaként 600 000 Ft-tal kevesebbet kellett volna visszafizetnie. Ennek megállapításához az elsőfokú eljárásban igazságügyi szakértő kirendelését kérte, amelynek az elsőfokú bíróság nem tett eleget, melyet ítéletében nem indokolt.

[22] Fenntartotta, hogy az alperes magatartása személyiségi jogai sérelmével járt, a kialakult helyzet szorongászavart, neurotikus állapotot idézett elő nála, amely miatt jogosult a sérelemdíjra. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ennek megállapítása érdekében igazságügyi pszichológus szakértőt kérelme ellenére nem rendelt ki, ítéletében ennek indokát sem adta. Vitatta, hogy a banktitok megsértése miatt az alperessel szemben kiszabott fogyasztói bírság mellett további szankció alkalmazása a kétszeres értékelés tilalmába ütközne, emiatt a sérelemdíj megállapítása nem lett volna mellőzhető.

[23] Másodlagos, az ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezését nem indokolta, csupán utalt az alapul szolgáló jogszabályi rendelkezésekre.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Továbbra sem vitatta, hogy a 2009. augusztus 12-iki szerződésmódosítás csak 2013. január 23. napján került nyilvántartásában átvezetésre, azonban ez a felperesnek kárt nem okozott, személyiségi jogát nem sértette, a jogsértés és az esetleges kár közötti okozati összefüggést a felperes nem bizonyította. A felperes fellebbezésében több helyen tévesen, illetve nem értelmezhető módon magyarázza levélváltásai tartalmát, azok részben iratellenesek, illetve a per érdemi elbírálása szempontjából közömbösek. A felperes végtörlesztési kérelemmel nem élt és visszautasította, hogy a banki nyilvántartásban történő átvezetés hiánya a felperes személyiségi jogainak sérelmét eredményezte. Továbbra is vitatta a felperes által állított károk bekövetkeztét, a

sérelemdíj összegét. A banktitok körében a felperest nem vagyoni sérelem nem érte, e tekintetben hátrányt nem bizonyított, ezáltal sérelemdíjra nem jogosult.

Az ítéltábla döntésének indokai

[25] A fellebbezés kisebb részben alapos.

[26] Az ítéltábla elsőként a felperes másodlagos fellebbezésének a megalapozottságát vizsgálta, azaz, hogy helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasításának. Abból kellett kiindulni, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A felperes fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 380. § c) pontja, valamint a 381. §-a alapján kérte. A Pp. 380. §-a az ítélet kötelező, azaz nem mérlegelhető hatályon kívül helyezéséről rendelkezik, erre a felperes által hivatkozott c) pont szerint abban az esetben kerülhet sor, ha az ítélet olyan orvosolhatatlan formai hibában szenved, amely miatt az alkalmatlan az érdemi elbírálásra. A felperes fellebbezésében azonban nem jelölt meg ilyen okot, annak 8. pontjában feltételes módon fogalmazva kérte, ha az ítéltábla ilyen okot észlel, úgy helyezze az ítéletet hatályon kívül. A fellebbezéssel szemben támasztott alapvető követelmény, hogy határozott formában kerüljön előterjesztésre, annak tartalmaznia kell, hogy mennyiben és milyen okból sérelmezi a támadott ítéletet, milyen esetleges hiányosságok, illetve konkrét jogszabálysértés miatt kéri annak hatályon kívül helyezését. A fellebbező félnek meg kell jelölnie az elsőfokú bíróság által vétett anyagi, illetve eljárási hibákat, részleteznie kell az azzal kapcsolatos álláspontját. Ez azonban sem a fellebbezés petitumából, sem annak indokolásából nem állapítható meg. Az elsőfokú ítélet ezzel szemben a jogvita elbírálásához szükséges releváns tényállást teljes körűen tartalmazza, a felperes valamennyi kereseti kérelmét érdemben elbírálta, döntése indokait kifejtette, határozatának felépítése - mind tartalmát, mind formáját illetően - megfelel a jogszabályi (Pp.) előírásoknak, azaz nem szenved formai hiányosságban. A Pp. 381. §-a az ítélet mérlegelhető okból történő hatályon kívül helyezéséről rendelkezik az eljárási szabályok megsértése miatt. Ez az 1/2014. (VI.30.) PK. véleményben kifejtettek szerint csak akkor indokolt, ha az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen. Ahhoz, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésre kerüljön, szükséges, hogy az eljárási szabálysértés lényeges legyen, az ügy érdemére kihasson, továbbá elengedhetetlen az is, hogy erre a fellebbező fél kifejezetten hivatkozzon. A felperes fellebbezésében nem jelölt meg ilyen szabálysértést, a másodfokon eljáró bíróságnak nem feladata, hogy ezt felkutassa, illetve erre irányuló hivatkozás nélkül ilyen körülményt hivatalból észleljen. Ilyen hivatkozások nélkül nem elegendő az eljárásjogi felülbírálati jogkör gyakorlásához önmagában az, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fellebbező fél arra az esetre kéri, ha az elsőfokú ítélet megváltoztatására nincs lehetőség. Ezért az ítéltábla csak anyagi jogi felülbírálatot végezhetett, ami azonban – az anyagi pervezetéssel összefüggő, de a jelen ügyben nem alkalmazandó felülbírálati jogkör gyakorlása körében hozott döntés kivételével [Pp. 384. § (2) bekezdés b) pont] – hatályon kívül helyezésre nem vezethet.

[27] Az anyagi jogi felülbírálat keretében – a fellebbezésben megjelöltek szerint gyakorolni kért felülbírálati jogköröket [Pp. 369. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a), c), d) pontok] és a fellebbezés indokait is figyelembe véve – az ítéltáblának vizsgálnia kellett az elsőfokú eljárás szabályszerűségét, továbbá, hogy szükséges-e a tényállás módosítása, kiegészítése, a megállapított tények eltérő minősítése, az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntésének felülmérlegelése.

[28] A perben alkalmazandó rPtk. 339. § (1) bekezdése szerint a polgári jogi kártérítési felelősségnek négy alapvető konjunktív feltétele van: jogellenesség, felróhatóság, kár, és okozati összefüggés a kár és a jogellenes magatartás, (mulasztás) között. E feltételek közül a jogellenesség, a kár, valamint az okozati összefüggés a kártérítési felelősség szükségképpeni elemei, ezek bizonyítása a felperes kötelezettsége volt, míg a felróhatóság, mint rendszerinti fogalmi elem alóli sikeres kimentés esetén a károkozó alperes mentesül a felelősség alól. Ha a felelősség valamely fenti szükségképpeni (konjunktív) eleme hiányzik, a kártérítési felelősség megállapításának nincs helye.

[29] Az alperes elismerésére is figyelemmel nem volt vitatott, hogy a kölcsönszerződés 2009. augusztus 12-iki módosítása ellenére a felperest volt élettársa mellett adóstársként tartotta nyilván, azaz a változást nem vezette át a nyilvántartásán, ami jogellenes magatartás. Ez kártérítési felelősséget azonban csak akkor von maga után, ha a felperes bizonyítja, hogy ezzel okozati összefüggésben kára keletkezett. Ilyen bizonyítást a felperes a perben nem ajánlott fel. Állította ugyan, hogy a fenti mulasztás akadályozta abban, hogy a kölcsönt egy összegben visszafizesse, illetve annak forintosítását kérje, azonban nem csatolt olyan okirati bizonyítékot, amely alátámasztotta volna, hogy ezek bármelyikét igényelte. Az alperesnek írt levelei nem tartalmazznak erre irányuló kérelmet, és állítását más módon sem bizonyította, ezért ennek hiányában az alperesi mulasztás a kártérítési felelősség megállapítására nem ad alapot.

[30] Az a felperesi hivatkozás sem foghat helyt, hogy az alperes magatartása következtében volt kénytelen "áron alul" értékesíteni az ingatlanát, ezért kára keletkezett. Állította ugyan, hogy 2013-ig több vételi ajánlatot kapott az ingatlanra, azonban semmilyen módon nem igazolta, hogy a vételárként felajánlott összeg meghaladta a szerződésben megjelölt eladási árat (3,3 millió forint), azaz a későbbi értékesítés következtében 1 200 000 Ft összegű kára keletkezett. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság ítéletében arra, hogy a felperes az ingatlan valós, reális forgalmi értékét az értékesítés időpontjában maga is 4 500 000 Ft-ban határozta meg, így saját döntése következményeit, azt, hogy az ingatlant alacsonyabb vételárért értékesítette, maga köteles viselni. Miután felperes nem igazolta, hogy bármikor végtörlesztés iránti kérelmet terjesztett elő, ezért a végtörlesztés elmaradása és az ingatlan esetleges áron alul történő értékesítése között nincs az alperes kártérítési felelősségét megalapozó releváns oksági kapcsolat.

[31] A felperes állította, hogy önrendelkezési joga sérült azzal összefüggésben, hogy a szerződésmódosítás késedelmesen került átvezetésre, ami azzal a következménnyel járt, hogy a kölcsönt nem tudta teljes egészében visszafizetni. A személyes adatok kezelésével összefüggő jogviszonyok a személyhez fűződő jogok rendszerének részét képezik. A személyes adatok védelméhez való jog nem pusztán hagyományos védelmi jogot jelent, hanem aktív oldalról szemlélve az egyént megillető információs önrendelkezési jogként funkcionál [15/1991. (IV.13.) AB. határozat]. Az érintett személy jogosult azt eldönteni, hogy a személyes adatait milyen körben engedi felhasználni. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (Infotv.) hatálya minden olyan adatkezelésre kiterjed amely - egyebek mellett - személyes adatra vonatkozik. Az Infotv. 14. §-a szerint az érintett - önrendelkezési joga keretében - a személyes adatait illetően gyakorolhatja a tájékozódáshoz, hozzáféréshez, helyesbítéshez, az adatkezelés korlátozásához, illetve a személyes adatai kezeléséhez való jogát. Azzal, hogy az alperes a felperesnek a kölcsönszerződésben rögzített adataiban 2009. évben bekövetkezett változását csak 2013. január 23. napján vezette át a nyilvántartásán, megsértette a felperes Infotv. 14. § c) pontjában rögzített, az önrendelkezési jog részét képező helyesbítéshez való jogát. Az embernek az önazonossághoz, illetve önrendelkezéshez való joga az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jog részét képezi, ezért annak megsértése az emberi méltósághoz fűződő

jog sérelmét eredményezi. Erre figyelemmel az ítéltábla a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította, az alperes azzal, hogy késedelmesen vezette át nyilvántartásán a szerződésmódosítást, megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. A jogsértés szubjektív szankciója a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint a kártérítés, amelyre a Ptk. fentebb már hivatkozott 339. §-a, a nem vagyoni hátrány kompenzálását illetően pedig a Ptk. 355. § (4) bekezdése alkalmazandó. Ennek megfelelően vizsgálendő, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett-e a felperesnek vagyoni, avagy nem vagyoni kára. A vagyoni kár tekintetében az ítéltábla visszaül az előzőekben már kifejtettek, arra, az alperes nem bizonyította, az adatai módosításának elmulasztása akadályozta a kölcsön végtörlesztésében, illetve a forintosításban, így ezzel összefüggő kárának bekövetkezése nem igazolt. Ezért az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg.

[32] A nem vagyoni kártérítés (sérelemdíj) jogintézménye az általános személyiségvédelem egyik eszköze, alkalmazásának feltétele valamely személyiségi jog sérelme. Irányadóak erre a kártérítés már részletezett szabályai. A nem vagyoni kártérítés az adott személyiség életminőségében bekövetkezett csökkenés ellensúlyozására hivatott, mértékének ahhoz kell igazodnia, hogy ez a személyiséget jellemző helyzet milyen mértékű kedvezőtlen változást idézett elő a jogsérelmet szenvedett félénél. Vizsgálendő, hogy a sérelmezett magatartás mennyiben járt olyan következménnyel, hogy az adott személyről kedvezőtlen értékítélet alakuljon ki, és ez mennyiben hatott ki társadalmi megítélésére. Lényeges a jogsértés tárgyi súlya, a károsult személy körülményei, társadalomban elfoglalt helyzete, a káreseménynek a károsult személyével való összefüggése. E szankció alkalmazhatósága során kizárólag az alperes által megvalósított jogsértésnek a felperesre gyakorolt hatása vizsgálendő. A felperes maga adta elő az elsőfokú eljárásban, hogy bár a kialakult helyzet miatt szorongott, orvoshoz nem ment, gyógyszeres kezelésben nem részesült. Nyilatkozata szerint magyarázkodásra szorult a barátai előtt, azonban sem mentális problémáit, sem társadalmi helyzete elnehezülését nem igazolta, arra felhívás ellenére sem ajánlott fel bizonyítást. Erre figyelemmel nem volt indokolt a perben igazságügyi pszichológus szakértő kirendelése, az elsőfokú bíróság annak mellőzésével jogszabálysértést nem követett el. Az a körülmény pedig, hogy ítéletében nem adta ennek részletes indokát, önmagában döntését nem teszi megalapozatlanná. Miután a felperes nem vagyoni kompenzációra okot adó hátrány bekövetkezését nem bizonyította, ezért nem vagyoni kárpótlásra megalapozottan nem tarthat igényt.

[33] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes banktitokhoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a KHR hiteljelentést a felperes helyett harmadik személynek küldte meg. A jogsértés megállapítására vonatkozó ítéleti rendelkezést a fellebbezés nem érintette, az ítéltábla az elsőfokú bíróság ezen érdemi döntésével maradéktalanul, indokaival javarészt egyetért. Utóbbi csupán annyiban szorul pontosításra, önmagában az a körülmény, hogy a banktitoksértés miatt lefolytatott eljárás eredményeként az MNB az alperest fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta, nem annulálja a felperes ezzel összefüggésben előterjesztett sérelemdíj iránti igényét. A sérelemdíj funkciója ugyanis kettős: kompenzálja a személyiségi jogsértést, emellett magánjogi büntetésnek is tekinthető a hasonló jogsértések megelőzése céljából. Az alperes által elkövetett jogsértés következményeként az MNB által kiszabott fogyasztóvédelmi bírság jogosultja nem a felperes, annak célja, rászorítani a pénzügyi intézetet a jogszabályok betartása mellett történő ügyintézésre a fogyasztók érdekeinek figyelembevétele mellett. Ezzel szemben, ha személyiségi jogsértés megvalósul és a hátrány kompenzálásra kerül, úgy a sérelemdíj a sérelmet szenvedett felet, jelen esetben a felperest illetné. Ebből következően az alperes esetleges jelen perbeli marasztalása nem ütközne a kétszeres értékelés tilalmába (ne bis in idem), miután arra nem ugyanazon jogosult javára kerülne sor. Csakán megjegyzi az

ítéltábla, osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a felperes a banktitok megsértéséhez kapcsolódóan sérelemdíj megállapítására okot adó körülményeket, tényeket nem adott elő, azt alátámasztó bizonyítékokat nem szolgáltatott, ezért ehelyütt csupán visszautal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

[34] Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti részbeni megváltoztatására tekintettel módosult a peres felek pernyertessége-pervesztessége aránya, az hozzávetőlegesen 30-70 %-ban határozható meg az alperesre kedvezőbben. Erre figyelemmel az ítéltábla az alperes, illetve az állam által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegét a fenti arány figyelem vételével módosította.

[35] Ugyanezen arányban viselik a peres felek a felperes képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd díját azzal, hogy a felperes helyett a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jstv.) 11/A. §-a alapján a feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

[36] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete nem fellebbezett rendelkezését nem érintve, a megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

[37] A felperes fellebbezése kisebb részben bizonyult megalapozottnak (20 %), ezért a felperes részére engedélyezett személyes költségmentességre tekintettel a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték pervesztességéhez igazodó 80 %-át a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján az állam viseli, míg a fellebbezési eljárási illeték további 20 %-át az alperes köteles megfizetni a Pp. hivatkozott rendelkezései alapján.

[38] Az alperes fellebbezési eljárással kapcsolatos részperkölsége viselésére a felperes köteles, amelynek összegét az ítéltábla az alperes által csatolt költségfelszámítás alapulvételével a rendelkező részben írtak szerint állapított meg [Pp. 83. § (2) bekezdés, 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § a) pont].

[39] A felperes képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a pernyertesség-pervesztesség arányai alapján az ítéltábla a Jstv. 11/A. §-a alapján rendelkezett azzal, hogy annak összegét a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat állapítja meg.

Szeged, 2020. november 9.

Dr. Béri András sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

